

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, к. філол. наук, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, професорка.
2. Каліна Катерина Євгеніївна, к. пед. наук, доцентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, доцентка.
3. Наливайко Наталія Анатоліївна, к. пед. наук, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки.
4. Шейко Анастасія Олександрівна, к. псих. наук, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Наливайко Наталія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Педагогіка співробітництва, компаративна педагогіка, цифрова компетентність ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Nalyvaiko_Natalia Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=WabnmpgAAAAJ&hl=uk ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-7622-0411 Moodle: https://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=18
Контактний тел.	+38 057 707 72 30
Корпоративна пошта викладача	na.nalyvaiko@knmu.edu.ua
Консультації	щопонеділка з 10:00 до 15:00
Онлайн консультації	щосереди, 15:30 – 17:00. Часовий пояс: Europe/Kiev у Google Meet: https://meet.google.com/eyw-piad-xrj
Локація	кафедра української мови, основ психології та педагогіки (просп. Науки, 4, головний корпус, 5-й поверх)

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка.
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Проблеми підготовки висококваліфікованих спеціалістів; компаративний підхід та інновації в освітньому просторі Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iNe2JlgAAAAJ
Контактний тел.	+380976987751
Корпоративна пошта викладача	ky.kalina@knmu.edu.ua

Консультації	середа 10.00-15.00
Онлайн консультації	щоп'ятниці 3:00–4:00PM у Google Meet: https://meet.google.com/dqa-saoi-crh
Локація	кафедра української мови, основ психології та педагогіки (просп. Науки, 4, головний корпус, 5-й поверх)

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Педагогіка та психологія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «227 Фізична терапія, ерготерапія».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Педагогіка та психологія» є теоретичним і практичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії лікаря та пацієнта; забезпечує формування психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; дає здобувачам вищої освіти уявлення про специфіку педагогічних проблем, знайомить із особливостями інноваційних освітніх процесів, характером педагогічної діяльності в цілому; закладає основи психолого-педагогічного мислення, формує уміння застосовувати знання з педагогіки та психології у майбутній професійній діяльності.

Силабус упорядковано з застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є основні психолого-педагогічні положення, теорії, концепції, категорії, закономірності розвитку та формування особистості.

Міждисциплінарні зв'язки: Освітній компонент «Педагогіка та психологія» базується на вивченні здобувачами вищої освіти соціології, філософії, історії, фізіології; закладає основи вивчення студентами вікової та педагогічної психології, психології спілкування, соціальної психології, а також ряду компонентів, що передбачає інтеграцію з ними.

Освітній компонент належить до обов'язкових компонентів.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів з філософії, української мови, психології.

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових компонентів та у процесі проходження практики.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=4547>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є оволодіння студентами теорією навчання, освіти та виховання; оволодіння основними психолого-педагогічними знаннями та здатністю використовувати їх на практиці.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є навчити самостійно та конструктивно мислити, генерувати нові ідеї, висувати гіпотези; сформувати у студентів понятійний апарат психолого-педагогічної науки; дати основи педагогічних і психологічних знань про особистість – її

діяльності, основні властивості та способи виховання; розкрити природу властивостей і явищ людської психіки, механізмів і закономірностей пам'яті, мислення, особливостей поведінки людини.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральні:

здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 4 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 6 Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПРН 11 Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12 Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих

показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації); робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка); конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи); тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги); лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативний
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія	Рік підготовки (курс):
		2-й
		Семестр
		3-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 70 самостійної роботи - 50	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП Фізична терапія, ерготерапія	Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
		40 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		50 год.
Індивідуальні завдання: год.		
Вид підсумковою контролю: залік		

2.1 Опис компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Предмет і задачі педагогіки	2	Вступна лекція
2	Історичні надбаня педагогіки	2	Ознайомча лекція
3	Методи і засоби навчання у вищій школі	2	Лекція-інформація
4	Форми організації навчання	2	Лекція-брифінг
5	Педагогічна майстерність	2	Лекція-бесіда
6	Контроль, перевірка та оцінка навчальних досягнень	2	Лекція-бесіда
7	Предмет психології та її завдання	2	Ознайомча
8	Методи психології	2	Лекція-інформація
9	Психологія особистості. Соціальні	2	Лекція-

	групи		інформація
10	Спілкування як феномен психології	2	Лекція-бесіда
11	Відчуття. Сприймання	2	Лекція-бесіда
12	Мислення. Уява	2	Лекція-інформація
13	Пам'ять	2	Лекція-інформація
14	Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля	2	Інтерактивна лекція
15	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент, здібності, характер	2	Лекція-візуалізація
Усього годин		30	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет і задачі педагогіки	2	Презентація	Поточний
2	Історичні надбання педагогіки	2	Бесіда	Поточний
3	Дидактичні системи та зміст навчального процесу	2	Візуалізація	Поточний
4	Методи і засоби навчання у вищій школі	2	Бесіда, творчі завдання	Поточний
5	Форми організації навчання	2	Імітаційна гра	Поточний
6	Педагогічна майстерність	2	Творчі завдання	Поточний
7	Контроль, перевірка та оцінка навчальних досягнень	2	Делегування повноважень	Поточний
8	Сутність, зміст і	2	Презентація	Поточний

	структура виховання. Принципи та методи виховання			
9	Педагогічна складова підготовки майбутнього лікаря	2	Мозковий штурм	Поточний
10	Предмет психології та її завдання	2	Презентація	Поточний
11	Методи психології	2	Бесіда	Поточний
12	Психологія особистості. Соціальні групи	2	Презентація	Поточний
13	Спілкування як феномен психології	2	Імітаційна гра	Поточний
14	Увага	2	Презентація	Поточний
15	Відчуття. Сприймання	2	Презентація	Поточний
16	Мислення. Уява	2	Презентація	Поточний
17	Пам'ять	2	Творчі завдання	Поточний
18	Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля	2	Кейс-метод	Поточний
19	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент, здібності, характер	2	Моделювання процесів і ситуацій	Поточний
20	Підсумкове заняття	2	Контроль	Підсумковий
Усього годин		40		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет і задачі педагогіки	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Поточний
2	Історичні надбання педагогіки	2	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Поточний
3	Дидактичні системи та зміст навчального процесу	3	Створення мультимедійної презентації	Поточний
4	Методи і засоби навчання у вищій школі	4	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе.	Поточний
5	Форми організації навчання	6	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка наукового проєкту	Поточний
6	Педагогічна майстерність	3	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).	Поточний
7	Контроль, перевірка та оцінка навчальних досягнень	3	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, розробка тестових завдань різної форми з компоненту «Педагогіка та психологія»	Поточний
8	Сутність, зміст і структура виховання.	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого	Поточний

	Принципи та методи виховання		плану відповідей на питання теми, створення мультимедійної презентації	
9	Предмет психології та її завдання	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Поточний
10	Методи психології	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів.	Поточний
11	Психологія особистості. Соціальні групи	3	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Поточний
12	Спілкування як феномен психології	3	Створення мультимедійної презентації (тема за вибором).	Поточний
13	Увага	2	Заповнення таблиці. Складання тез джерел літератури.	Поточний
14	Відчуття. Сприймання	2	Складання таблиці або структурно-логічної схеми теми.	Поточний
15	Мислення. Уява	3	Скласти методичну розробку заняття з використанням мультимедійної презентації	Поточний
16	Пам'ять	2	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів.	Поточний
17	Емоційно-вольові процеси:	2	Створення мультимедійної	Поточний

	емоції, почуття, воля		презентації	
18	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент, здібності, характер	2	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, індивідуальні завдання.	Поточний
Усього годин		50		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, метод «фішбоун», міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; метод портфоліо; самоконтроль; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129

4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Залік для освітнього компонента, вивчення якого завершено – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем освітнього компонента. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

3.2. Питання до заліку:

1. Генеза терміну «педагогіка».
2. Етапи розвитку педагогічної науки.
3. Галузі педагогічної науки.
4. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Я. А. Коменський та його роль у становленні педагогіки як науки.
6. Вікові особливості індивіда.
7. Спадкоємність, середовище і виховання як фактори розвитку особистості.
8. Ознаки процесу навчання.
9. Основні категорії дидактики.
10. Принципи навчання.
11. Класифікація методів навчання.
12. Форми організації навчання у ЗВО: загальна характеристика.
13. Види лекцій.
14. Практичне, семінарське та лабораторне заняття: загальна характеристика
15. Види навчання: загальна характеристика.

16. Традиційна освіта: загальна характеристика.
17. Проблемне навчання: загальна характеристика
18. Технологія модульного навчання: основні ідеї, принципи та правила реалізації.
19. Критерії оцінювання навчальних досягнень у системі вищої школи
20. Види контролю. Переваги та недоліки письмового та усного контролю.
21. Сутність процесу виховання.
22. Складові частини виховання.
23. Принципи процесу виховання.
24. Методи виховання: загальна характеристика.
25. Я. А. Коменський про шаблі освіти. Вікова періодизація і система шкіл.
26. Система навчання та виховання К. Д. Ушинського.
27. Система виховання А.С. Макаренка.
28. Вчення А. С. Макаренка про колектив.
29. Види батьківського авторитету за А. С. Макаренком.
30. Система навчання та виховання В. О. Сухомлинського.
31. Основні ідеї педагогіки співробітництва.
32. Педагогічне спілкування: його види, загальна характеристика.
33. Ознаки гарної мови педагога.
34. Гуманна педагогіка Ш. Амонашвілі.
35. Умови формування педагогічної майстерності.
36. Педагогічна майстерність та її складові.
37. Класифікація методів навчання.
38. Стилі педагогічного спілкування.
39. Визначення психології, її завдання та предмет вивчення.
40. Основні форми прояву психіки та їхній взаємозв'язок (психічні процеси, психічні стани, психічні властивості).
41. Галузі психології.
42. Місце психології в системі наук.
43. Основні напрямки в сучасній психології.
44. Класифікація методів психології.
45. Метод спостереження та його види.
46. Експеримент, види експерименту.
47. Бесіда, опитування, інтерв'ю.
48. Діагностичні методи: тести та їх види.
49. Поняття про особистість та її структура.
50. Міжособистісні стосунки в групі.
51. Види, функції та способи спілкування.
52. Стилі спілкування.
53. Вербальні засоби спілкування.
54. Невербальні засоби спілкування.

55. Види ділової комунікації.
56. Відчуття. Види відчуттів.
57. Сприймання. Види сприймання.
58. Уява. Види уяви.
59. Увага. Види уваги.
60. Мислення. Класифікація видів мислення.
61. Емоції. Класифікація емоцій.
62. Поняття про волю. Взаємозв'язок мотивів і волі.
63. Поняття про темперамент. Типи темпераменту.
64. Поняття про характер. Структура характеру.
65. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.
66. Обдарованість. Талант. Геніальність.
67. Умови розвитку здібностей: активність, навчання і виховання.

3.3. Контрольні питання

1. Предмет і задачі педагогіки.
2. Історичні надбання педагогіки.
3. Дидактичні системи та зміст навчального процесу.
4. Методи і засоби навчання у вищій школі.
5. Форми організації навчання.
6. Педагогічна майстерність.
7. Контроль, перевірка та оцінка навчальних досягнень.
8. Сутність, зміст і структура виховання. Принципи та методи виховання.
9. Предмет психології та її завдання.
10. Методи психології.
11. Психологія особистості. Соціальні групи.
12. Спілкування як феномен психології.
13. Увага.
14. Відчуття. Сприймання.
15. Мислення. Уява.
16. Пам'ять.
17. Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля.
18. Емоційно-вольові процеси: емоції, почуття, воля.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Не передбачено навчальним планом

3.5. Правила оскарження оцінки

Оскарження оцінки відбувається відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету». Посилання: https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні освітнього компонента, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Вимоги до курсу

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і

всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Варій М. Й. Психологія: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Центр учб. літ., 2021. 288 с.
2. Загальна педагогіка : навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін. Харків, 2020. 150 с.
3. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с.

4. Савчин М. Загальна психологія. 2020. 344 с.
5. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К, 2019. 563 с.
6. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School 1 : monograph / edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. – Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. – 674 p.

Допоміжна

1. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Руссол : – Львів : “Новий Світ 2000”, 2020. – 567 [1] с.
2. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки: навч. посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
3. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. <https://sites.google.com/site/pedagogikasny/pedagogika/pedagogika-mojseuk-n-e-navc-posibnik>
4. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Вид. друге, перероблене, доповнене. Київ – Івано-Франківськ.: «Нова Зоря», 2019. 435 с.
5. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 № 764-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчального компоненту в MOODLE
2. <https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=4547>
3. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
4. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
5. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
6. <http://www.education.gov.ua> – офіційний сайт МОН

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами
Харківського національного медичного університету окремих дисциплін
понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління
конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському
національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf